

Kommunstyrelsen

Genomförande av samråd angående planprogram för Danderyds sjukhus

Ärende

Den 13 juni 2022 (§ 99) gav kommunstyrelsen kommunledningskontoret uppdraget att ta fram ett planprogram för Danderyds sjukhus och dess närområde. Två delrapporteringar ska ske till kommunstyrelsen innan programmet antas.

Den första delrapporteringen till kommunstyrelsen genomfördes 6 mars 2023 (§ 44) och innehöll bland annat en allmän redogörelse för utredningsarbetets status, tidplan för det fortsatta arbetet, samt när nästkommande delrapportering avser att ske.

Innan antagande av planprogrammet ska berörda parter remitteras för att få ett så bra beslutsunderlag som möjligt.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att genomföra samråd för föreliggande förslag till planprogram för Danderyds sjukhus.

Bakgrund

Den 13 juni 2022 (§ 99) gav kommunstyrelsen kommunledningskontoret uppdraget att ta fram ett planprogram för Danderyds sjukhus och dess närområde. Två delrapporteringar ska ske till kommunstyrelsen innan programmet antas.

Vid första delrapporteringen till kommunstyrelsen 6 mars 2023 (§ 44) erhöll kommunledningskontoret ett uppdrag att samtidigt genomföra en förstudie som ska visa på hur kommunen kan arbeta för att skapa förutsättningar för etablering av verksamheter, för investeringar och en framtida relevant infrastruktur i området mellan Danderyds sjukhus/Mörby station och Inverness/Mörby centrum/Danderyds kyrka. Förstudien ska kunna användas som underlag för att påverka frågan om infrastruktur i planprogram för Danderyds sjukhus och kommande åtgärdsvalsstudier för E18,

Roslagsbanan och stombussar/expressbussnät. Det innebär slutredovisning till kommunstyrelsen 2 oktober och delrapport till kommunstyrelsen 19 juni 2023.

Kommunledningskontorets utredning

Varför ett planprogram?

Kommunen har bedömt att ett planprogram behöver tas fram. Detta är ett arbete som sker innan detaljplanarbetet tar vid. Bedömningen är att detta möjliggör identifiering och i bästa fall lösande av komplexa frågor innan detaljplanarbetet tar vid. Ett planprogram är, till skillnad från en detaljplan, inte möjligt att överklaga utan detta kan först göras vid antagandet av detaljplanen.

Framtagandet av ett planprogram gällande samråd och innehåll är inte lika strikt reglerat i plan- och bygglagen som framtagandet av detaljplan.

Förfarandet med framtagandet av planprogram innebär ytterligare ett tillfälle för samråd utöver detaljplanens lagstadgade förfarande. Denna process bedöms i slutändan ge bästa möjliga underlag i en komplex fråga i ett tidigt skede.

Tidplan för planprogram

Detta samråd föreslås att genomföras mellan 2 maj och 18 juni 2023.

Efter samråd sker en andra delrapportering i enlighet med givet uppdrag för planprogrammet med en redogörelse för programmets inriktning samt den omkringliggande infrastrukturen. Inkomna synpunkter för samrådet kan rapporteras vid detta tillfälle eller vid ett separat tillfälle beroende på synpunkternas omfattning och innehåll. Denna rapportering ska ske senast Q1 2024 till kommunstyrelsen enligt uppdrag.

Inför antagande upprättas en samrådsredogörelse och eventuella revideringar genomförs innan kommunen kan besluta om ett planprogram. Detta kan troligtvis ske Q1 2024.

Därefter kan ett eventuellt detaljplanearbete ta vid.

Planprocessen - Utökat förfarande

PBL (2010:900)

Bild ovan: Planprocessen med planprogram- och detaljplaneskede.

Remissinstanser

Enligt plan- och bygglagen ska kommunen vid framtagande av planprogram samråda med:

1. länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten och de kommuner som berörs,
2. de kända sakägarna och de kända bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs,
3. de kända organisationer av hyresgäster som har avtal om förhandlingsordning för en berörd fastighet eller, om någon förhandlingsordning inte gäller, som är anslutna till en riksorganisation inom vars verksamhetsområde en berörd fastighet är belägen, och
4. de myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget.

Kommunen behöver dock inte samråda med bostadsrättshavare, hyresgäster, boende eller organisationer av hyresgäster, om det är uppenbart att förslaget saknar betydelse för dem.

Avgränsningar

På bilden nedan föreslås planprogrammet fokusera på området inom den heldragna linjen. Den streckade linjen innebär ett influensområde. För dessa områden finns exempel på frågor av större karaktär som har bäring på de olika områdena.

För marken inom planprogrammet ansvarar i huvudsak regionen och Locum (Region Stockholms fastighetsbolag), förutom delar av vägnätet som tillhör kommunen. Inom influensområdet ansvarar exempelvis Trafikverket för E 18, regionen för Roslagsbanan och kommunen för stora delar av marken mellan hållplatsen för Mörby station på Roslagsbanan och Danderyds sjukhus.

Det föreslagna influensområdet utreds parallellt med planprogrammet i enlighet med kommunstyrelsens uppdrag att genomföra en förstudie som ska visa på hur kommunen kan arbeta för att skapa förutsättningar för etablering av verksamheter, för investeringar och en framtida relevant infrastruktur i området mellan Danderyds sjukhus/Mörby station och Inverness/Mörby centrum/Danderyds kyrka. Förstudien ska kunna användas som underlag för att påverka frågan om infrastruktur i planprogram för Danderyds sjukhus och kommande åtgärdsvalsstudier för E18, Roslagsbanan och stombussar/expressbussnät. Det innebär slutredovisning av förstudien till kommunstyrelsen 2 oktober med delrapportering till kommunstyrelsen 19 juni 2023. Detta arbete påbörjas med ledning av tekniska kontoret under Q1 2023.

Bild ovan: Avgränsning med planprogramsområde och influensområde.

Sammanfattning av planprogrammet

Planprogram för Danderyds sjukhus, är framtaget med ambitionen att ge svar på frågor om den framtida utvecklingen av sjukhuset och dess närområde. Hur ska stadsdelen kring sjukhuset utformas? Hur reser man genom och förbi området på ett hållbart sätt? Hur ska den naturrika miljön närmast Edsviken utvecklas och förvaltas? Och hur ska sjukhusområdet bättre integreras med sin omgivning?

En fortsatt utveckling av Danderyds sjukhus kräver en ny detaljplan då den gällande planens byggrätt är överskriden. Locum har därför till kommunen framfört behovet av att långsiktigt skapa planmässiga förutsättningar för Danderyds sjukhusutveckling som det viktigaste akutsjukhuset i norra delen av länet. Med nya planmässiga förutsättningar vill Locum säkerställa robusta försörjningssystem och utveckla lokaler för dagens och framtidens vårdbehov.

Planprogrammet ger en helhetsbild av en samordnad utveckling av sjukhusområdet med sin omgivning. Programmet möjliggör alternativa framtida lösningar för den anslutande miljön och infrastrukturen.

Det visas varken färdiga lösningar för anslutande infrastruktur eller för bebyggelsevolym. De redovisade volymerna pekar på möjliga kvarterskonturer vars utformning och innehåll definieras i senare skeden.

En kompakt stadsstruktur i kvartersform

Framtida Danderyds sjukhus planeras med en samlad byggnadsstruktur som koncentreras i den östra, redan bebyggda delen av fastigheten, närmast

Mörbygårdsvägen. I den västra delen, mot Edsviken, utvecklas och förstärks istället grönområdet och kontakten med vattnet.

Grundstrukturen är generell, flexibel och möjliggör utveckling av intilliggande områden till en tät och dynamisk stadsmiljö med blandat innehåll. Strukturen byggs ut med generella vårdkvarter som ska kunna hantera framtida förändringar i vårduppdragets innehåll, där olika verksamheter kan flytta om och ändra uppdrag utan att påverka andra delar.

En sammankopplande stadsväv med en tydlig entré för sjukhuset

Programförslaget utgår från att den stora infrastrukturen med Mörbygårdsvägen, bussterminalen och E18 ligger kvar som idag. Två större genombrott i sjukhusområdet underlättar rörelser tvärs området och bidrar till att skapa ett tätare nät av gator och gångvägar som sammankopplar sjukhusets sidor till en kontinuerlig stadsväv där Danderyds sjukhus utgör kärnan.

Österut möter sjukhuset omgivningen genom en välordnad och tydlig entrézona, som markerar sjukhuset och effektivt leder besökare till rätt målpunkt. Entrézonen innehåller gröna och blå kvaliteter för förhöjda vistelsevärden och hantering av dagvatten.

Ytor frigörs till förmån för grönska genom att områdets mark-parkeringar minskas och ersätts av inbyggda parkeringslösningar.

Ett utvecklat grönt rum för yttre läkande miljöer och ytor för hantering av vatten

Det natursköna läget och de gröna kvaliteterna i sjukhusparken och längs vattnet är en av områdets stora styrkor. Parken tillgängliggörs för patienter och personal och utvecklas till en integrerad del av verksamheten och sjukhusets identitet, med yttre läkande miljöer med inspiration från sjukhusets kulturhistoria. Befintliga promenadvägar knyts samman med nya kopplingar och bidrar till fler sammanhängande promenadslingor genom parken. Grönytor i parken ger också plats för andra funktioner som hantering av dagvatten.

Ett sammanhängande rekreativt stråk med stärkta gröna samband erbjuds längs Edsviken.

En successiv utbyggnad under en längre tid

Utbyggnad i enlighet med planprogrammets förslag kommer att ske under lång tid och i flera etapper. Utbyggnadstakten är avhängig flera politiska beslut.

I dagsläget uppgår den totala vårdytan av Danderyds sjukhus till ca 284 000 kvm BTA. Programförslaget möjliggör en utökning med ca 90 000 kvm BTA, vilket motsvarar en ökning av antalet vårdplatser med ca 10-20%.

Centrala frågor för planprogrammet

Planprogrammets huvudsakliga syfte är att visa på långsiktig utveckling av sjukhusområdet i samspel med den intilliggande staden. Samtidigt måste planen lämna öppet för alternativa utvecklingslösningar för den anslutande miljön och infrastrukturen, så att omgivningen kan utvecklas i egen takt.

Skapa en sammankopplande stadsväv med effektiva flöden inom sjukhusområdet

Idag har området få kopplingar i östvästlig riktning och den centrala sjukhusinfarten har hög belastning. Hur man kan skapa ett sammanhängande gatunät med fler gator tvärs genom sjukhusområdet samt fler infarter som kopplar till det övriga vägnätet, har varit en viktig fråga i arbetet.

Bevara och utveckla de gröna värden till yttre läkande miljöer.

Yttre läkandemiljöer är väsentliga för en kvalitativ vårdverksamhet och sjukhusfastigheten inrymmer strandnära mark med stora naturvärden med potential att utvecklas för terapeutiska syfte. Hur grönområdet och landskapets kvaliteter kan tillvaratas och utvecklas samtidigt som grönområdet tillgängliggör naturen för patienter och personal har varit en viktig del av programarbetet.

Dagvatten och skyfall

Programområdet ligger i en svacka i landskapet, med sjukhusområdet som lågpunkt. Detta ökar risken för översvämning av bebyggelse i utsatta lägen. En del av arbetets fokus har lagts på att hitta strategiska platser inom grönområdena, men också kring motorvägens ramper, att hantera dagvatten och skyfall.

Skapa tryggt och socialt hållbart stadsrum som entré till sjukhuset och staden

Danderyds sjukhus utgör en stark kärna och målpunkt inom kommunen. Idag är sjukhusets entrésida österut en trafikdominerad miljö med utspridda och svårorienterbara entréer med ett antal platser som upplevs otrygga vissa tider om dygnet. Hur man kan skapa en välordnad och välkomnande entrézon till sjukhuset som effektivt leder besökare till rätt målpunkt inom området och förhöjer upplevelsevärden, har varit en viktig fråga i arbetet.

Konsekvenser för barn och unga

Inför samråd har inte konsekvenser för barn och unga studerats specifikt, även om helhetsbedömningen för detta perspektiv är positiv då sjukhusområdet utvecklas.

Ekonomiska konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser och eventuella kostnadsfördelningar har ännu inte utretts inom ramarna för planprogrammet.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Stefan Sorpola
Tf teknisk direktör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Genomförande av samråd angående planprogram för Danderyds sjukhus
2. Samrådsförslag till planprogram för Danderyds sjukhus
3. Kommunstyrelsens beslut, 2022-06-13 § 99
4. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, 2022-05-23

Expedieras:
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Fastighetsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Socialnämnden
Tekniska nämnden
Utbildningsnämnden